Súd:	Krajský súd Trenčín
Spisová značka:	2Tos/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3119010091
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Janík
ECLI:	ECLI:SK:KSTN:2019:3119010091.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Petra Tótha a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom K. X, okres W., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, pre trestný čin zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c), písm. d) Tr. zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 15. mája 2019 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín podanú v neprospech odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. marca 2019 pod sp. zn. 6Pp/17/2019 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. poriadku s a napadnuté uznesenie z r u š u j e .

Podľa § 66 odsek 1 písm. b), odsek 2 Tr. zákona s a návrh odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX v W. na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a , pretože nie je dôvodný.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 11. marca 2019 pod sp. zn. 6Pp/17/2019 podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 415 odsek 1 Tr. poriadku podmienečne prepustil odsúdeného W. N., nar. XX.XX.XXXX z výkonu úhrnného trestu odňatia slobody, uloženého mu vo výmere 3 roky a 9 mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07. apríla 2015 pod sp. zn. 1T/12/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 11. januára 2016 pod sp. zn. 23To/96/2015 pre trestný čin zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c), písm. d) Tr. zákona, pre trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písm. a) Tr. zákona a pre trestný čin prečinu pohŕdania súdom podľa § 343 odsek 1 Tr. zákona a súčasne ho prepustil aj z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody, uloženého mu vo výmere 10 mesiacov, so zaradením na jeho výkon pôvodne do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 27. mája 20916 pod sp. zn. 2T/185/2014, právoplatného dňa 14. júna 2016 pre trestný čin prečinu podvodu podľa § 221 odsek 1 Tr. zákona. Podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona určil okresný súd odsúdenému skúšobnú dobu 18 mesiacov. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že u odsúdeného sú splnené všetky tri zákonné podmienky pre podmienečné prepustenie. Pokiaľ ide o formálnu podmienku, odsúdený už vykonal potrebnú časť z jemu uložených a nariadených oboch predmetných trestov odňatia slobody /§ 66 odsek 1 písm. a), písm. b) Tr. zákona/ dňa 12. decembra 2018. Pokiaľ ide o zvyšné dve materiálne podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 66 odsek 1 Tr. zákona, okresný súd dospel k záveru, že i tieto sú u odsúdeného splnené pre to aby mohol byť odsúdený W. N. podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. V tomto smere poukázal na to, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal svoje polepšenie a to i napriek tomu, že sa u neho vyskytol určitý nedostatok v súvislosti s porušením zákazu sebapoškodzovania, za čo

mu bol uložený disciplinárny trest, čo sa však udialo skôr (pred 31.10.2017) a odvtedy sa odsúdený obdobného konania nedopustil. O polepšení sa odsúdeného svedčia najmä tri disciplinárne odmeny, ktoré získal odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu, keď voľný čas vie tráviť zmysluplne, má vytvorené pracovné návyky, čím si vytvoril predpoklady pre získanie zamestnania na slobode, stanovený program zaobchádzania plní a k spáchanej trestnej činnosti je kritický s tým, že doterajší výkon trestu bol pre neho dostatočným ponaučením. Na druhej strane okresný súd (v rozpore s obsahom hodnotenia odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody) dospel k záveru, že riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného nie je vysoké. V tejto súvislosti poukázal na kritéria hodnotenia rizika sociálneho zlyhania u odsúdeného, ktoré niektoré majú podľa názoru okresného súdu diskriminačný charakter a sú v rozpore s článkom 12 Ústavy Slovenskej republiky. Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia konkrétnejšie poukázal na to, že niektoré z nich, ktoré boli ústavom na výkon trestu hodnotené ako vysoké, podľa názoru okresného súdu vysoké nie sú, a to pokiaľ ide nezamestnanosť odsúdeného a jeho nízku úroveň vzdelania, opakované páchanie trestnej činnosti odsúdeným (a to i napriek doterajším 9 jeho odsúdeniam, keď pritom niektoré z nich sú už zahladené a v niektorých bol ukladaný súhrnný trest, keď v takomto prípade nejde podľa názoru okresného súdu o recidívu u odsúdeného) a tiež závažnosť spáchanej trestnej činnosti, ktorá je už zohľadnená vo výmere uloženého trestu. Týka sa to i emocionálnej lability, ktorá vychádza z jeho pokusu o sebapoškodzovanie, ktorý ďalší pokus sa však už u neho nezopakoval. Okresný súd tiež uviedol, že pokiaľ ide o predpoklad vedenia riadneho života na slobode, je u odsúdeného zaručený s prihliadnutím i na písomné vyjadrenie riaditeľa ústavu na výkon trestu, ktorý odporučil odsúdeného podmienečne prepustiť s uložením probačného dohľadu.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonnej lehote, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť iba prokurátor okresnej prokuratúry v neprospech odsúdeného W. N.. V písomných dôvodoch sťažnosti namietal absenciu naplnenia materiálnych podmienok pre podmienečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. V tomto smere prokurátor poukázal na hodnotenie odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody, z ktorého vyplýva, že riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného je vysoké, a to z dôvodu opakovaného páchania trestnej činnosti a to i závažnejšou formou, ďalej s prihliadnutím na nezamestnanosť odsúdeného pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, jeho finančné problémy, emocionálnu labilitu, experimentovanie s drogami a nízku úroveň vzdelania. Ďalej uviedol, že okresný súd nedostatočne vyhodnotil rizikové faktory u odsúdeného, ktoré sú zrozumiteľne pomenované v hodnotení odsúdeného ústavom na výkon trestu. Neopomenul skutočnosť, že ani predošlé viacnásobné odsúdenia neviedli k náprave odsúdeného. Naopak, opakovane sa dopúšťal trestnej činnosti i závažnejšieho charakteru. Prokurátor ďalej poukázal na to, že zmyslom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je automaticky udeľovanou odmenou iba za relatívne dobré správanie sa, bez ohľadu na účel trestu. Zmysel napĺňa iba vtedy, ak existujú súčasne také skutočnosti a takého významu, ktoré odôvodňujú nádej, že odsúdený na slobode po podmienečnom prepustení bude viesť aj skutočne riadny život a neexistuje tak príliš vysoké riziko recidívy. Vzhľadom na uvedené dôvody, keďže u odsúdeného nie je možné dôvodne predpokladať, že v budúcnosti povedie riadny život, a preto pre jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu nie sú splnené zákonné materiálne predpoklady, prokurátor navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil.

Odsúdený W. N. vo svojom podrobnom písomnom vyjadrení k sťažnosti prokurátora uviedol, že sa s dôvodmi jeho sťažnosti stotožniť nemôže. Podrobnejšie argumentoval proti týmto dôvodom, keď uviedol, že je síce pravdou, že sa trestnej činnosti dopúšťal v minulosti, ktorej spáchanie ľutuje, ale bolo to v čase, keď ešte nebol osobnostne vyzretý a v súčasnej dobe má iné názory na život, keď ho chce viesť už iba bez páchania protiprávnej činnosti nielen kvôli sebe, ale najmä kvôli svojej rodine. To platí aj o jeho pokuse v sebapoškodzovaní sa. Experimentovanie s drogami už u neho nebude a pokiaľ ide o nízku úroveň vzdelania, odsúdený poukázal na svoje manuálne schopnosti, ako predpoklad pre nájdenie si vhodného pracovného uplatnenia sa na slobode, ktoré sú reálne. Preto navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti, ktorá mu spolu so spisom bola predložená 13. mája 2019, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 15. mája 2019 podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná. Okresný súd nepostupoval totiž vecne správne, keď napadnutým uznesením podmienečne prepustil odsúdeného W. N. z výkonu predmetných uložených oboch trestov odňatia slobody a keď podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona určil odsúdenému skúšobnú dobu

18 mesiacov, a to dokonca bez nariadenia probačného dohľadu nad odsúdeným, pretože na taký postup neboli splnené dôsledne zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 66 odsek 1 písm. a), písm. b), odsek 2 Tr. zákona.

Z ustanovení § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona vyplýva, že predpokladom podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného W. N. je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdený vykonal potrebnú zákonnú časť uložených a nariadených nepodmienečných trestov odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal adekvátny stupeň polepšenia a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Výkon potrebnej zákonnej časti uložených oboch trestov a pozitívne hodnotenie správania sa odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu nepostačuje preto ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmienečné prepustenie. Zmysel podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchateľ skutočne automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchateľovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchateľovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode. Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd sa v posudzovanom prípade týmito hľadiskami dôsledne neriadil, neprihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené dôsledne (materiálne) podmienky pre podmienečné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k nesprávnemu záveru. Z hodnotenia odsúdeného W. N. riaditeľom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom, na ktoré podrobnejšie poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd síce na jednej strane vyplývajú pozitívne skutočnosti o jeho plnení si povinností odsúdeného, a to i vo vzťahu k spoluodsúdeným a príslušníkom ZVJS a jeho pracovných povinností a extramurálnych vzťahoch s vplyvom na sociálne zázemie, o čom svedčia tri disciplinárne odmeny, na druhej strane však vyplýva z tohto hodnotenia aj záver o tom, že odsúdený stanovený program zaobchádzania plní zatiaľ iba čiastočne, kde rezervy má ešte v oblasti edukácie, pokiaľ ide o morálne a právne vedomie a u odsúdeného existujú také relevantné riziká sociálneho zlyhania, ktoré poukazujú na to, že u odsúdeného podľa názoru krajského súdu nie je náležite splnená nielen druhá zákonná podmienka, t. j. také vedenie riadneho života v podmienkach doterajšieho výkonu trestu, ktoré by bez pochybností preukazovali adekvátny stupeň polepšenia odsúdeného. Pritom však nie je relevantne splnená ani ostatná, tretia zákonná podmienka, t. j. predpoklad vedenia riadneho života odsúdeným po podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Sú to predovšetkým sklony odsúdeného páchať trestnú činnosť, o čom svedčia doterajšie odsúdenia W. N. pre spáchanie rôznej trestnej činnosti, keď ani ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody nemali dostatočný pozitívny vplyv k tomu, aby už prestal páchať trestnú činnosť navyše potom, čo už ho raz Okresný súd Trenčín pod sp. zn. 3Pp/114/2015 iba nedávno podmienečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Navyše aj podľa názoru krajského súdu u odsúdeného sú rizikovými faktormi pre opätovné sociálne zlyhanie práve jeho doterajší spôsob vedenia života, keď odsúdený nemal záujem zabezpečovať si prostriedky k obžive z legálneho zamestnania, ale aj jeho experimentovanie s omamnými látkami. Je síce pravdou, že odsúdený sa počas doterajšieho výkonu trestu pokiaľ ide o plnenie si pracovných povinností javí zatiaľ pozitívne a na slobode je u neho predpoklad, že by sa mohol zamestnať, ale i napriek ďalším uvedeným

skutočnostiam, ktoré nesvedčia v prospech odsúdeného, nie je relevantne daný predpoklad vedenia riadneho života po podmienečnom prepustení u odsúdeného tak, ako nesprávne dospel k takémuto záveru okresný súd v napadnutom uznesení, ktorý navyše tým, že u odsúdeného, ktorého nesprávne podmienečne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody ani nenariadil probačný dohľad nad odsúdeným a určil aj zároveň neprimerane krátku skúšobnú dobu, čím skutočne dostatočne nevyhodnotil všetky okolnosti vo vzájomnom súhrne významné pre rozhodnutie v posudzovanom prípade.

Na základe uvedených dôvodov preto krajský súd na podklade dôvodne podanej sťažnosti prokurátora napadnuté uznesenie zrušil podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. poriadku a sám podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného W. N. na podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol, pretože tak mal pri správnom postupe urobiť už okresný súd.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.